

Pisum sativum (Foderärt-Gruppen) 'Boltjärn'

Medelpad

Beskrivning: 'Boltjärn' är en medelhög gråärt. Baljorna är medellånga men ganska smala och fröna har grön botten med svaga prickar. Fröna är små, men större än övriga norrländska gråärter.

NGB-nummer: 103488

Historia: Denna ärt kom till genbanken 1984 efter ett upprop. Inger Ahnström berättar att ärterna hittades i en säck grönfoder som låg på vinden i huset, där Inger fortfarande bor. Såvitt Inger

kommer ihåg odlades då inte grönfoder på gården så säcken borde ha stått där länge. Hon antar att den var kvar efter hennes far Theodor Engelfeldt född 1886 och död 1970. Theodor var sjuklig de sista åren, så troligen har denna ärt inte odlats efter 1960. Runt 1920 gjordes en lokalundersökning där det går att läsa att Theodor i sina odlingar hade korn, havre och blandsäd, där ärterna ingick, samt råg och höstvet. Vete var då inte särskilt vanligt i bygden.

Andra talesmän i Boltjärn meddelar att grönfodret hässjades och gick till djuren som proteinfoder. Dessa ärter kallades ibland för "pilustrar". Odlingen av grönfoder upphörde runt 1960 när mjölkproduktionen försvann. Ärtbaljorna åts ibland färska men ingen kommer ihåg att torkade ärter gick till mat.

Odlingsanvisning: Ärterna sås när jorden reder sig. Som grönfoder sås de tillsammans med korn eller havre eller en blandning av dessa sädesslag. Detta skördas ungefär när baljorna blivit matade men inte börjat torka. Grönmassan torkades till hö. För mogen skörd av ärter behöver dock baljorna ha börjat torka innan skörd och tröskning.

Finns att få tag på: Tillgången är begränsad. Fler utsädesodlare behövs.

Källa:

Personliga berättelser

Statistiska Centralbyrån (SCB) - samlingspost, Lokalundersökningar. Bildid: B0002417_05714 och 05715